

Uitvoeringsprogramma Vorming Nationale Politie

- een startdocument -

Den Haag, 31 maart 2011

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Directoraat-generaal Politie i.o.

Schedeldoekshaven 100 | 2511 EX | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

Inhoudsopgave

1	Programmadefinitie	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Waarom nationale politie	3
1.3	Eindbeeld nieuwe bestel	4
	Hoofdpijnen.....	4
	Verhouding minister - korpschef.....	4
1.4	Werkwijze bij de vorming van de nationale politie	5
	Gefaseerde benadering	5
	Verantwoordelijkheden.....	6
	Betrokkenheid politieorganisatie	6
1.5	Fundament en afbakening	6
2	Van initiatief naar ontwerp	7
2.1	Wet- en regelgeving (II).....	7
2.2	Transitieafspraken (I).....	7
2.3	Kwartiermakers (III)	8
2.4	Bestuurlijke inbedding (Ic).....	9
2.5	Bekostiging, control, toezicht en monitoring (V)	9
2.6	Toezicht IOOV (X)	10
2.7	Voorziening tot samenwerking Politie Nederland (VI)	11
2.8	Politiedienstencentrum (XI)	12
2.9	Personeel (VII).....	12
2.10	Werkwijze en wijze van samenwerken (VII)	13
2.11	Onderwijs (VIII)	13
3	Realisatie nationale politie	15
	Verandering sturingslijnen, opbouw organisatie	15
	Politiedienstencentrum	15
	Personeel.....	15
	Bekostiging, control, toezicht en monitoring	15
	Wet- en regelgeving	15
4	Programmaorganisatie.....	16
4.1	Opdrachtgever en opdrachtnemer	16
4.2	Sturing.....	17
	Opdrachtgever-opdrachtnemer overleggen	17
	Overleg minister – regioburgemeesters en voorzitter College PG's.....	17
	Commissie Vorming Nationale Politie.....	17
	Review board.....	17
	Centraal Georganiseerd Overleg Politie (CGOP).....	17
	Rapportage	17
4.3	Financiën.....	18
4.4	Communicatie (IV).....	18
5	Risicoanalyse en -beheersing	19
	Draagvlak.....	19
	Sturing en organisatie	19
	Tijd	20
	Financiën	20

De Romeinse cijfers zijn verwijzingen naar het bijgevoegde (tentatieve) productplanningsoverzicht.

1 Programmadefinitie

1.1 Inleiding

In het regeerakkoord en het gedoogakkoord van 30 september 2010 is de komst van de nationale politie aangekondigd. De nationale politie komt onder de verantwoordelijkheid van de minister van Veiligheid en Justitie. De regionale korpsen, het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD), de Voorziening tot samenwerking Politie Nederland (VtSPN) en de Politieacademie gaan hierin op. Er komen tien regionale eenheden waarbij de grenzen van de tien arrondissementen van de te herziene gerechtelijke kaart leidend zijn. De nationale politie wordt wettelijk geregeld via een wijziging van het eerder bij de Tweede Kamer ingediende wetsvoorstel (30 880). Tot de nieuwe Politiewet een feit is worden enkel voorbereidingen hierop getroffen en geen onomkeerbare stappen gezet.

De vorming van de nationale politie is een middel om Nederland veiliger te maken. De vorming van de nationale politie krijgt dan ook gestalte in nauwe samenhang met het realiseren van de prioriteiten van de minister van Veiligheid en Justitie: de buurt veilig voor bewoner en ondernemer, een offensief tegen ondermijnende en georganiseerde criminaliteit en het vergroten van de slagkracht voor professionals. De winkel blijft open tijdens de verbouwing; de winkel moet zelfs, om in beeldspraak te blijven, zijn service verbeteren.

Het is een uitdaging om de totstandkoming van de nationale politie te realiseren, het politievak weer aantrekkelijk te maken en de prestaties te verbeteren. Het momentum is er, meer dan ooit te voren.

1.2 Waarom nationale politie

Nationale politie moet leiden tot een politie die in staat is beter invulling te geven aan de eisen die de maatschappij stelt. De nationale politie moet bijdragen aan een veiliger leefomgeving, meer vertrouwen bij burgers en meer tevredenheid bij agenten.

Met de nationale politie wordt het aantal spelers in de besturing en het bestuur van de politie overzichtelijk. Dit komt ten goede aan de daadkracht, flexibiliteit en uniformiteit in het optreden van de politie. Met een eenduidige governancestructuur komt er een optimale aansluiting op zowel lokale als landelijke prioriteiten.

Met de nieuwe structuur is er ook sprake van een duidelijk democratisch gelegitimeerd beheer van de politie. Het bij het regionale politiebestedel gepercipieerde 'democratisch gat' verdwijnt nu de Tweede Kamer de minister direct op zijn beheersverantwoordelijkheid voor de politie kan aanspreken.

De centralisatie van de bedrijfsvoering zal in belangrijke mate bijdragen aan het doelmatiger werken van de politieorganisatie. Het is tijd voor een doelmatiger en doeltreffender organisatie, waarbij schaarse middelen en menskracht optimaal worden ingezet. De informatie-uitwisseling tussen de korpsen en de ICT-structuur worden door centrale aansturing sterk verbeterd. De centralisatie van de bedrijfsvoering zal het voor de gezagdragers ook makkelijker maken te sturen op de lokale prioriteiten.

De politie zal meer tijd in de buurten doorbrengen en minder tijd besteden aan administratief en bureaucratisch werk. Ook zal de politie de minder zichtbare, maatschappij ontwrichtende criminaliteit moeten aanpakken. De nationale politie zorgt ervoor dat elke agent beter toegerust en opgeleid de straat op gaat en zijn werk zo goed mogelijk uitoefent. De nationale politie wordt een organisatie waarin de professionele ruimte van de medewerkers groot is en de administratieve lasten beperkt zijn. Een politiekorps waarvan de onderdelen goed met elkaar samenwerken, een korps dat functioneert als één eenheid.

1.3 Eindbeeld nieuwe bestel

Hoofdpijnen

Op hoofdpijnen bestaat het eindbeeld van het nieuwe bestel uit de volgende elementen:

Indeling

- Er is een landelijk politiekorps (een aparte publiekrechtelijke rechtspersoon), onder ministeriele verantwoordelijkheid van de minister van Veiligheid en Justitie;
- het landelijke korps bestaat uit tien regionale eenheden (belast met operationele taken), een of meer landelijke eenheden (met operationele taken) en een landelijke dienst (met ondersteunende taken; het politiedienstencentrum);
- de grenzen van de regionale eenheden zijn congruent aan de grenzen van de herziene gerechtelijke kaart;
- de grenzen van de regionale eenheden vallen samen met de grenzen van één of meer veiligheidsregio's.

Organisatie en sturing

- De korpschef is belast met de leiding en het beheer van het landelijke korps;
- de minister van Veiligheid en Justitie stelt de kaders vast waarbinnen de korpschef zijn taken dient te vervullen;
- de korpschef laat zich bij de uitvoering van zijn taken bijstaan door de overige leden van de korpsleiding;
- de hoofden van de regionale eenheden, de landelijke eenheid/eenheden en de landelijke dienst van het korps zijn hiërarchisch ondergeschikt aan de korpschef;
- er is een politiedienstencentrum (PDC) waarin bedrijfsvoeringstaken van de huidige korpsen en van de huidige VtsPN gecentraliseerd zijn ingebed;
- bovenregionale samenwerkingsvormen zijn opgeheven en hun taken ingepast in de hierboven geschetste structuur.

Bestuur op regionaal en lokaal niveau

- De burgemeesters en de hoofdofficier van justitie stellen het beleidsplan van de regionale eenheid vast;
- het beleidsplan wordt gebaseerd op de lokale prioriteiten in de gemeenten (opgetekend in een integraal veiligheidsplan);
- bij het regionale beleidsplan worden de door de minister vastgestelde landelijke prioriteiten in acht genomen;
- voorafgaand aan de vaststelling hoort iedere burgemeester in het gebied van de regionale eenheid de gemeenteraad van zijn eigen gemeente over het ontwerpbeleidsplan;
- als het bij de vaststelling van het regionale beleidsplan niet lukt hierover overeenstemming te bereiken, stelt de regioburgemeester (d.w.z. de burgemeester van de gemeente in de regio met het grootste inwonersaantal) in overeenstemming met de hoofdofficier van justitie het beleidsplan vast;
- de minister legt verantwoording af aan de Tweede Kamer, de burgemeester aan de gemeenteraad.

Verhouding minister - korpschef

De verhouding tussen minister en korpschef wordt bepaald door de wet. In essentie bevat de wet een sturingsmodel waarbij de minister vanuit zijn politiek-bestuurlijke verantwoordelijkheid de kaders stelt en de korpschef vanuit zijn verantwoordelijkheid voor de leiding en het beheer van het korps zorg draagt voor de uitvoering. De door de minister aangegeven kaders zien in ieder geval op de begroting, financiële cyclus, topstructuur, organisatie, taakuitvoering en prestaties van het nationale korps. De minister stelt de begroting en jaarrekening vast, en voorwaarden bij grote uitgaven en investeringen. Ook worden de arbeidsvoorwaarden door de minister vastgesteld. De minister stelt tevens de internationale kaders voor de nationale politie vast. De korpschef bepaalt - gegeven deze kaders - hoe hij uitvoering geeft aan zijn verantwoordelijkheden en legt daarover

verantwoording af aan de minister en, waar het de lokale en landelijke beleidsprioriteiten betreft, aan de gezagdragers. De Minister overlegt na inwerkingtreding van de wet periodiek met de landelijk korpschef. Dit overleg richt zich op de taakuitoefening en het beheer van de politie.

1.4 Werkwijze bij de vorming van de nationale politie

Gefaseerde benadering

Het streven is dat de wijziging van de Politiewet en de daarmee samenhangende wet- en regelgeving op 1 januari 2012 in het Staatsblad staan. Het geschetste eindbeeld van de nationale politie zal op 1 januari 2012 niet volledig gerealiseerd zijn. De nationale politie wordt stap voor stap gerealiseerd. Grofweg is er een indeling in drie fasen:

- I. Fase tot 1 mei 2011 (definitie)
- II. Fase van 1 mei tot 31 december 2011 (ontwerp)
- III. Fase van 1 januari 2012 tot 1 januari 2014 (realisatie)

Op 1 mei zullen, onder verantwoordelijkheid van de DG Politie i.o., alle voorbereidende activiteiten zijn gerealiseerd om de kwartiermaker nationale politie per die datum te kunnen laten aanvangen met de voorbereiding op de start van de nationale politie per 1 januari 2012. In deze fase worden ook voorbereidingsmaatregelen getroffen voor een transparante overname van de VtsPN door de minister, thans voorzien op 1 mei 2011.

In fase II gaat de kwartiermaker nationale politie, bijgestaan door andere kwartiermakers, plannen maken voor de opbouw van de nieuwe politieorganisatie. De DG Politie i.o. blijft ook in deze fase verantwoordelijk voor de voorbereiding van de nationale politie. De kwartiermaker stelt, onder aansturing van de minister cq. de DG Politie i.o. en op basis van de door hen geformuleerde kaders en voorwaarden, de plannen op. Aan het eind van de ontwerpfasen is het geraamte van de nationale politie ontworpen en ligt er een inrichtings- en realisatieplan. Ook de lokale besturing is nader uitgewerkt. Tot het einde van deze fase worden geen onomkeerbare stappen gezet.

Ervan uitgaande dat de wet- en regelgeving dan in het Staatsblad staat, kan de nationale politie op 1 januari van start. Vanaf dat moment worden de sturingslijnen omgezet. Vervolgens bouwen de nieuwe verantwoordelijken fasegewijs de organisatie op. Eind 2013 zullen de inrichtingsprincipes ten volle zijn geëffectueerd in de nationale politie.

Mijlpalen:

1 mei 2011	start kwartiermaker nationale politie
1 mei 2011	overname van de VtsPN door de minister
1 januari 2012	gewijzigde Politiewet in het Staatsblad
1 januari 2012	start nationale politie
31 december 2012	bovenregionale taken en KLPD-taken herschikt
31 december 2013	een PDC gevuld met belangrijkste voorzieningen
31 december 2013	basiseenheden (waar nodig) aangepast
31 december 2013	alle inrichtingsprincipes nationale politie geëffectueerd

Gedurende de vorming van de nationale politie blijft de operationele politiesterke tenminste 49.500 fte. De overhead wordt met 25% teruggebracht. Tegelijkertijd verbeteren de prestaties van de politie. Om dit mogelijk te maken, zijn drie zaken essentieel: voortvarendheid, een gefaseerde benadering - waarbij de basiseenheden en de regionale recherche in eerste instantie ongemoeid blijven - en, ten derde, het tegelijk met de vorming van de nationale politie doorvoeren van maatregelen die de politie slagvaardiger maken, zoals het Aanvalsplan Bureaucratie (zie ook 1.5).

Verantwoordelijkheden

Eindverantwoordelijk voor het hele proces is de minister van Veiligheid en Justitie.

Daarbinnen zijn grofweg vijf rollen te onderscheiden:

- i. de DG Politie i.o. is tot aan de benoeming van de landelijk korpschef (voorzien op 1 januari 2012) verantwoordelijk voor de vorming van de nationale politie en legt daarover verantwoording af aan de Minister. Hij stuurt tot die datum als gemandateerd opdrachtgever de kwartiermaker nationale politie aan;
- ii. de kwartiermaker nationale politie (beoogde korpschef) is verantwoordelijk voor organisatie-invulling en voorbereiding binnen de gegeven opdrachten en kaders en geeft daartoe leiding aan de overige kwartiermakers;
- iii. de huidige korpschefs, korpsbeheerders, regionale colleges en het openbaar ministerie oefenen hun taken en bevoegdheden uit op basis van de huidige Politiewet 1993;
- iv. de (beoogde) regioburgemeesters, burgemeesters, gemeenteraden en het openbaar ministerie bereiden zich voor op hun nieuwe taken;
- v. de medezeggenschap en vakbonden behartigen de belangen van de politiemedewerkers.

Zowel de ontwerpfase als de fase van realisatie van de nationale politie zal worden gekenmerkt door 'co-creatie' tussen het ministerie en het veld, doch onder centrale regie van de minister. Hoofdstuk 4 gaat nader in op de programmastructuur.

Betrokkenheid politieorganisatie

De politieorganisatie wordt door de minister en de kwartiermaker formeel betrokken bij de vorming van de nationale politie via de vakbonden respectievelijk de medezeggenschap. De kwartiermaker nationale politie zal de politieorganisatie betrekken bij zijn planvorming voor de nationale politie en vanzelfsprekend zal de landelijke korpschef zodra deze benoemd is en de daadwerkelijke implementatie start, dat doen bij de realisatie ervan. Via nieuwsbrieven en voorlichtingsbijeenkomsten zal ook het ministerie de politiemedewerkers betrekken bij de voortgang. Tegelijkertijd wordt van de politieorganisatie verwacht dat zij bijdraagt door in de staande organisatie maatregelen door te voeren die de slagkracht van de politie nu al kunnen vergroten.

1.5 Fundament en afbakening

De vorming van de nationale politie kan en mag niet los worden gezien van de dagelijkse basispolitiezorg, handhaving en opsporing. Transitie en 'continuïteit' zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en moeten in samenhang worden gezien. Besluitvorming op een aantal 'going concern' trajecten geeft niet alleen de noodzakelijke stabiliteit om aan de nationale politie te werken, maar geschiedt ook in nauwe afstemming met de vorming van de nationale politie. Deze trajecten vormen het fundament waarop de transitie naar de nationale politie kan plaatsvinden en - nog belangrijker - zijn de basis voor het verbeteren van de prestaties van de politie.

Het gaat hier onder meer om de herijking van het budgetverdeelsysteem, waarmee budgettaire rust en stabiliteit wordt geschapen voor de komende jaren. Het budgetverdeelsysteem is het uitgangspunt voor de toekomstige landelijk korpschef op basis waarvan hij mensen en middelen aan de territoriale eenheden toebedeelt.

Het Aanvalsplan Bureaucratie ruimt overbodige regelgeving op en vergemakkelijkt het werk van operationele politiemensen. Hetzelfde geldt voor de, in het Aanvalsplan genoemde, aanpassingen van de Landelijke Arbeidstijdenregeling Politie en (mogelijk) de Arbeidstijdenwet en de implementatie van het Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie (LFNP). De nieuwe CAO zal eveneens in het teken staan van het scheppen van condities voor een groter presterend vermogen van de politie en de omvorming naar de nationale politie. Ten slotte draagt het saneren van de ICT-portefeuille sterk bij aan de benodigde rust op dit kwetsbare onderwerp bij de politie.

Het kabinet heeft besloten dat in deze kabinetsperiode geen verdere opschaling van de veiligheidsregio's zal plaatsvinden. Dit betekent dat de 25 veiligheidsregio's binnen de tien regionale politie-eenheden zullen functioneren. De nationale politie zal onverminderd bijdragen aan de doorontwikkeling van de veiligheidsregio's en de crisis- en rampenbestrijding. Zo is er een relatie met de ontwikkeling van de meldkamers, dat in een afzonderlijk bestuurlijk traject gestalte krijgt. Het huidige aantal van ruim 30 publieke meldkamers wordt volgens het regeerakkoord gereduceerd tot één meldkamerorganisatie met drie locaties. Zo kan er in 2015 € 10 miljoen bespaard worden en structureel € 50 miljoen. De minister is bereid om het uitgangspunt van drie locaties te nuanceren¹, mits de kwaliteitsverbetering en efficiencyverbetering - en de daarmee gepaard gaande besparing - kan worden gerealiseerd. In de zomer van 2011 moet duidelijk worden hoe het 'spoorboekje' eruit ziet. Het pad naar de meldkamer van de toekomst kent een eerste fase tot 2015 en een tweede tot 2020.

De Koninklijke Marechaussee (KMar) gaat geen deel uit maken van de landelijke politieorganisatie, maar oefent wel politietaken uit. Daarvoor is het van belang dat de aansturing van de KMar goed aansluit op de bestuurlijke bovenbouw van de nationale politieorganisatie. Afstemming en samenwerking tussen de KMar en de politieorganisatie moet zo eenvoudig mogelijk worden gemaakt. De uitwerking van de bestuurlijke en operationele relatie zal gezamenlijk met het Ministerie van Defensie plaatsvinden.

Buiten de reikwijdte van het programma vorming nationale politie valt de doorontwikkeling van het politiekorps Caribisch Nederland, dat ingevolge de Rijkswet politie is ingebed in de Caribische structuur.

2 Van initiatief naar ontwerp

Dit hoofdstuk beschrijft de producten en activiteiten die in 2011 worden gerealiseerd en sluit af met een samenvatting van de hoofdproducten. De Romeinse cijfers zijn verwijzingen naar het bijgevoegde, gedetailleerdere - doch tentatieve - productplanningsoverzicht.

2.1 Wet- en regelgeving (II)

De Nota van Wijziging betreffende het wetsvoorstel tot aanpassing van de Politiewet 1993 is op 21 februari 2011 aangeboden aan de Raad van State voor advies. Het wetsvoorstel voor de Invoerings- en Aanpassingswet wordt begin april naar de Raad van State gezonden voor advies. De intentie is dat de nader rapporten betreffende de Nota van Wijziging en de Invoerings- en Aanpassingswet in mei respectievelijk begin juni aan de Tweede Kamer kunnen worden gezonden. Verder zullen op 1 januari 2012 tal van Algemene maatregelen van bestuur gereed moeten zijn en zullen verscheidene ministeriële regelingen moeten worden gemaakt, gewijzigd of komen te vervallen. In december 2011, of zoveel eerder als mogelijk, zal het Wetsvoorstel Politieonderwijs in procedure worden gebracht.

2.2 Transitieafspraken (I)

Op 22 februari 2011 heeft de minister overeenstemming bereikt met de korpsbeheerders en de voorzitter van het College van procureurs-generaal over de wijze waarop, met behoud van de formele bevoegdheden zoals vastgelegd in de Politiewet 1993, tot een vruchtbare samenwerkingsrelatie kan worden gekomen gedurende de transitie naar de nationale politie. De afspraken betreffen vooral de verdeling van verantwoordelijkheden bij de aanwijzing van de kwartiermakers die de komst van nationale politie in 2011 gaan voorbereiden en het verleggen van de zeggenschap over de VtsPN naar de minister. De belangrijkste transitieafspraken zijn opgenomen in dit uitvoeringsprogramma. De afspraken zijn bijgevoegd.

¹ Het Veiligheidsberaad denkt aan circa tien locaties.

2.3 Kwartiermakers (III)

Aanwijzing en aanstelling

De kwartiermaker nationale politie (beoogd korpschef) vangt 1 mei 2011 aan met de voorbereidingen voor de nationale politie. Zo spoedig mogelijk daarna zullen de kwartiermakers nationale korpsleiding worden aangesteld: een directeur bedrijfsvoering en een directeur operatiën. De korpsleiding wordt tijdelijk bijgestaan door een chief information officer (CIO). De financiële functie zal op hoog niveau worden geborgd en heeft rechtstreeks toegang tot de korpsleiding. De kwartiermaker nationale politie wordt uiteraard bij deze keuzes betrokken. 1 mei worden de beoogde regioburgemeesters voor de (tien) regio's aangewezen². Vervolgens (uiterlijk 1 juli) worden de kwartiermakers regionale eenheden en de kwartiermaker landelijke eenheid/eenheden aangesteld. De overige leden worden na 1 juli aangesteld omdat er eerst meer duidelijkheid dient te bestaan over de hoofdlijnen van de inrichting van de eenheden en voorkomen dient te worden dat de aanwijzing van (veel) kwartiermakers negatieve consequenties heeft voor de sturing op de dagelijkse gang van zaken in de korpsen. De verantwoordelijkheid voor de aanwijzingsprocedure van de kwartiermakers ligt bij de minister, met inachtneming van het gestelde in de Transitieafspraken. Het profiel van de kwartiermaker nationale politie en de procedure voor de aanwijzing van de kwartiermakers zijn als bijlagen bijgevoegd.

Opdrachten

Voor de kwartiermakers worden door de minister opdrachten geformuleerd voor de opbouw van het nationale korps. Dit krijgt vorm door één totaalopdracht aan de kwartiermaker nationale politie en de overige kwartiermakers gezamenlijk, die in vier delen uiteenvalt. De kwartiermaker nationale politie is (als enige) verantwoordelijk voor het geheel en voor het (laten) uitwerken van de deelopdrachten:

- opdrachten die zien op het landelijke korps als geheel;
- een deelopdracht die ziet op de landelijke eenheid/eenheden;
- een deelopdracht die ziet op de regionale eenheden; en
- een deelopdracht betreffende het PDC.

De opdracht zal bestaan uit verschillende onderdelen, te weten: opdrachten

- om te komen tot één korps (inrichtingsprincipes betreffende zowel topstructuur als eenheden, werkwijze en cultuur, standaardisering van werkprocessen, etc.);
- om te komen tot een voorstel op welke wijze de bovenregionale taken en de KLPD-taken worden herschikt, hieronder begrepen de bovenregionale recherche en de sanering van de weeg- en stuurploegen;
- om een voorstel te doen voor de inrichting van de bedrijfsvoeringprocessen en het PDC;
- om een bestedingsplan op te stellen en voorbereidingen te treffen voor een geconsolideerde begroting en meerjarenraming alsmede voor een openingsbalans voor de nationale politie.

Eind 2011 dient de kwartiermaker nationale politie een compleet inrichtings- en realisatieplan gereed te hebben voor voorlegging aan de minister, inclusief een concept beheersplan en een bestedingsplan waarin de transitiekosten inzichtelijk worden gemaakt. De plannen geven ook inzicht in de toekomstige organisatie en formatie van het nationale korps. In de voor 1 april 2012 in definitieve vorm op te stellen geconsolideerde begroting 2012 en meerjarenraming worden de middelen verdeeld binnen de nationale politie. De kwartiermaker nationale politie bereidt dit voor. Ook bereidt hij een openingsbalans voor, waarin de bezittingen, schulden en verplichtingen van de politie, stand 1 januari 2012, gewaardeerd zijn. Deze zal in definitieve vorm medio 2012 gereed moeten zijn.

De kwartiermaker nationale politie zal met de andere kwartiermakers en een beperkte staf vanuit een kantoor in Den Haag zijn voorbereidingen treffen.

² Overeenkomstig de voornemens met betrekking tot de herziening van de gerechtelijke kaart zullen er ook tien hoofdofficieren van justitie komen.

2.4 Bestuurlijke inbedding (Ic)

De nationale politie heeft haar basis in de gemeenten. Het gezag over de politie blijft lokaal: bij de burgemeester en de officier van justitie. In de lokale driehoek worden afspraken gemaakt over de inzet van de politie. Als basis voor deze afspraken dient het integraal veiligheidsplan, dat periodiek door de burgemeester wordt opgesteld en door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Met dit plan krijgt de burgemeester een instrument waarmee hij zijn gezagsrol jegens de politie veel concreter kan invullen.

De burgemeester en de officier van justitie maken afspraken over de inzet van de politie voor de betreffende gemeente: de te behalen doelen, het niveau van dienstverlening (aangifte, bereikbaarheid etc), de bestrijding van criminaliteit en de samenwerking met gemeentelijke toezichthouders en private partijen. Het tot stand komen van het integraal veiligheidsplan vraagt om een impuls voor meer interactie tussen het lokaal bestuur en de politie enerzijds alsook tussen de burgemeester en de gemeenteraad anderzijds. Het gaat om het activeren van de lokale democratie op het terrein van veiligheid. De Ministeries van Veiligheid en Justitie en BZK zullen hiervoor in overleg met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, het Nederlands Genootschap van Burgemeesters, de regioburgemeesters en het openbaar ministerie een separaat traject starten.

In de tweede helft van 2011 wordt tussen de minister, een vertegenwoordiging van de regioburgemeesters / het Korpsbeheerdersberaad (KBB) en het College van procureurs-generaal de definitieve inrichting van het proces voor het opstellen van het regionale beleidsplan overeengekomen, overeenkomstig de rolverdeling zoals dan in het wetgevingstraject vormgegeven. Ter voorbereiding daarop zal in samenspraak tussen genoemde partners het karakter van het regionale beleidsplan worden verduidelijkt.

2.5 Bekostiging, control, toezicht en monitoring (V)

In 2011 zal een beleid- en beheercyclus voor de nationale politie worden ingericht door het ministerie in afstemming met de kwartiermaker nationale politie. Met behulp hiervan kan sturing worden gegeven aan de uitvoering van politietaken (prestaties) en aan het beheer. Onderdeel van de beleid- en beheercyclus is de inrichting van bekostiging, control, toezicht, monitoring en een management informatiesysteem.

Verdeling van geld en sterkte

In maart is door de minister een herijkt budgetverdeelsysteem vastgesteld. Dit herijkte budgetverdeelsysteem bepaalt de verdeling van geld en sterkte in de komende jaren. In de maartcirculaire die weldra naar de politiekorpsen wordt verzonden wordt deze verdeling van budget en sterkte over de korpsen meerjarig aangegeven. De korpsen passen hierop hun begrotingen voor 2011 en hun meerjarenraming aan.

De begrotingen voor het jaar 2012 en meerjarenraming moeten conform de nu nog geldende regelgeving uiterlijk 15 november aan de minister worden aangeboden³. Iedere korpsbeheerder stelt deze begroting op en het Regionaal college zal deze, conform de Politiewet 1993, vaststellen. De minister zal in de junicirculaire richtlijnen geven voor het opstellen van de begroting 2012 en meerjarenraming in het perspectief van de nationale politie en de 10 regionale eenheden. Het huidige financieel (meerjarig) kader is leidend, zo ook de afspraken betreffende de operationele sterkte. Een belangrijk richtinggevend principe zal daarbij zijn dat regionale eenheden en landelijke operationele eenheden vooral sterkte toebedeeld krijgen en het PDC een genormeerd budget.

Control

Control vanuit het ministerie ten aanzien van de politieorganisatie zal zich tot 1 januari 2012 voornamelijk richten op het adviseren over het plannen van beleids- en financiële resultaten van de politieorganisatie, het ontwerpen en inrichten van het management- en

³ De bedoeling is dat de nationale politie vanaf 2012 de departementale jaarplancycclus van Veiligheid en Justitie gaat volgen.

financieel controlsysteem (ontwerp 1 juni 2011, ingericht op 1 oktober 2011) en het afleggen van rekenschap.

Openingsbalans

Naast een geconsolideerde begroting voor de nationale politie, waarin de middelen worden verdeeld, zal een openingsbalans moeten worden opgesteld. In de openingsbalans van de nationale politie zullen de bezittingen, schulden en verplichtingen - stand 1 januari 2012 - zijn vastgelegd die worden overgenomen van de onderdelen die opgaan in de nationale politie. Hiermee wordt de hoogte van de (financiële) risico's inzichtelijk gemaakt. Het initiatief is genomen om dit voor te bereiden in een apart deelproject. In de zomer zal de pilot-openingsbalans opgeleverd worden met daarin opgenomen aanbevelingen betreffende (aanpassing van) landelijke richtlijnen voor onder meer de waarderingsgrondslagen. Besluitvorming ten aanzien van deze aanbevelingen zal in het najaar van 2011 plaatsvinden en vormt de basis voor het opstellen van de openingbalans nationale politie (stand 1 januari 2012), die medio 2012 in definitieve vorm gereed zal zijn.

Om een zo volledig en betrouwbaar mogelijk inzicht te hebben in de financiële risico's, vindt ter validatie van de openingsbalans en de onderliggende cijfers van de jaarrekeningen 2010 van de regionale korpsen, de VtsPN en het KLPD, een doorlichting plaats, met dien verstande dat voor zover mogelijk gebruik wordt gemaakt van reeds bestaande onderzoeken en doorlichtingen, om dubblures te voorkomen.

Toezicht

Er wordt in 2011 door het Ministerie van Veiligheid en Justitie toezicht gehouden op de begrotingsuitvoering van de politiekorpsen. De maartcirculaire leidt bij alle korpsen tot een begrotingswijziging, die door het ministerie wordt beoordeeld. In de Transitieafspraken is afgesproken dat er geen investeringen worden gedaan waarvan de bedragen niet in de begrotingen 2011 (inclusief meerjarenraming) zijn opgenomen. Specifiek voor investeringen in huisvesting geldt per project een meldingsplicht aan het ministerie. Een afzonderlijk financieel toezicht wordt georganiseerd ten aanzien van de VtsPN. Na overname door de minister van de zeggenschap over de VtsPN zal gewerkt worden aan een verbetering van de (financiële) bedrijfsvoering. De verbetering moet resulteren in een evenwicht in de baten/lastenrekening en bijdragen aan de in de business cases van het PDC geraamde opbrengsten.

Monitoring

De monitoringfunctie moet stevig verankerd zijn in de nieuwe beleid- en beheercyclus voor de nationale politie. Belangrijk is dat bij de vormgeving van de monitoringfunctie onderscheid wordt gemaakt tussen de structurele informatievoorziening op basis van het gekozen sturingsmodel en de incidentele informatievoorziening naar aanleiding van bijvoorbeeld politieke prioriteiten. Tevens wordt het instrumentarium ontworpen (systemen, toegankelijkheid databases, uitwisseling van gegevens). Daarbij moeten de administratieve lasten zoveel mogelijk beperkt blijven en moeten de gegevens eenmalig worden vastgelegd. Dit voorjaar wordt zowel de systematiek van monitoring als het ontwerp voor het bijbehorende instrumentarium opgeleverd.

Basisvoorwaarden voor een goede uitvoering van control, toezicht en monitoring is een management informatiesysteem. Een onderdeel daarbij is een risicosysteem, dat zich richt op het identificeren en kwantificeren van risico's en het vaststellen van beheersmaatregelen. De kwalitatieve en kwantitatieve normen voor de inrichting van het management informatiesysteem worden vastgesteld op uiterlijk 1 oktober 2011.

2.6 Toezicht IOOV (X)

De Inspectie voor Openbare Orde en Veiligheid (IOOV) is belast met onafhankelijk toezicht op de taakuitvoering, de kwaliteitszorg en het onderwijs van de nationale politie. Uitgangspunt is de Rijksbreed geldende Kaderstellende visie op toezicht. De Inspectie bereidt zich voor op haar toezichtactiviteiten ten aanzien van het nieuw te

vormen nationale politiekorps. De Inspectie zal de diverse onderdelen van de nationale politie periodiek gaan doorlichten op de kwaliteit van de taakuitvoering, naast haar taak in thematisch en incidentonderzoek. Dat zal gebeuren aan de hand van nog nader vast te stellen criteria.

Medio 2011 heeft de Inspectie een overzicht gereed van de belangrijkste knelpunten op basis van de resultaten van onderzoeken uit de periode 2006 - 2010. Dit overzicht zal worden betrokken bij het ontwerp van de nationale politie. Omstreeks die tijd is ook een eerste onderzoek gereed naar de staat van de politie⁴. Dit is input voor een verdere uitwerking van toezicht in de vorm van periodieke doorlichting. Er zal voor worden gewaakt dat de hier bedoelde onderzoeken niet leiden tot een verzwaring van de administratieve lasten voor de politieorganisatie. De IOOV zal bijdragen aan het realiseren van samenhang tussen het externe toezicht en het eigen kwaliteitszorgsysteem van de politie. Doublure met de beleid- en beheerstaak van de minister zal worden voorkomen.

2.7 Voorziening tot samenwerking Politie Nederland (VI)

In de Transitieafspraken heeft de minister met de korpsbeheerders afspraken gemaakt over de overname door de minister van de zeggenschap over de VtsPN. Mede vanwege het ICT-dossier is het voor een verantwoorde overname van de zeggenschap noodzakelijk dat de minister de risico's van de taakuitvoering en bedrijfsvoering van de VtsPN en de mogelijke financiële consequenties daarvan vooraf zorgvuldig heeft geanalyseerd. Hiervoor zal de minister zich voor 1 mei conform de Transitieafspraken kunnen baseren op:

- een overdrachtsdocument inzake de bedrijfsvoering- en financiële risico's dat de korpsbeheerders door de accountant van de VtsPN laten opstellen;
- een overdrachtsdocument over het traject "Huis op Orde" dat de korpsbeheerders zullen leveren, met inzicht in welke resultaten zijn bereikt, welke acties nog moeten volgen en wat de financiële consequenties hiervan zijn;
- een beoordeling van de overdrachtsdocumenten (second opinion) door de departementale auditdienst (DAD) van Veiligheid en Justitie.

Ook heeft de minister de DAD gevraagd om voor 1 mei 2011 een quick-scan uit te voeren op de huidige ICT-voorzieningen die niet worden onderzocht door de Algemene Rekenkamer (zie hieronder).

In de Transitieafspraken is afgesproken dat besluiten van het KBB op het gebied van informatievoorziening en ICT tot 1 mei goed worden afgestemd met de minister. Zo is de minister betrokken bij de besluitvorming over de vernieuwde ICT-aanpak door het KBB op 25 maart jl.⁵ en het ICT-jaarplan Nederlandse politie 2011. De minister wordt tot 1 mei betrokken bij de verdere uitwerking van de vernieuwde ICT-aanpak in een plan van aanpak, waarbij ook de financiële consequenties in kaart worden gebracht, alsmede bij de besluitvorming over de start van grote en risicovolle projecten, zoals de vervanging van de Basisvoorziening Handhaving en Opsporing.

Er zal in de maanden april tot en met juni door de minister een plan betreffende de VtsPN en ICT worden gemaakt voor strakke beheersing van de risico's. Dit plan zal worden gebaseerd op voornoemde overdrachtsdocumenten, de second opinion van de DAD, de quick-scan ICT van de DAD en het in juni verwachte onderzoeksrapport van de Algemene Rekenkamer (ICT politie), alsmede op het plan van aanpak in het kader van de vernieuwde ICT-aanpak. Risicomanagement zal een prominente plaats krijgen. De continuïteit van de operationele dienstverlening van de VtsPN aan de korpsen moet vanzelfsprekend altijd gewaarborgd zijn.

⁴ Het zal een eerste verkenning zijn van de vraag op welke criteria het functioneren van de politie moet worden getoetst en of met de huidige informatievoorziening het mogelijk is om hier een stand van zaken van op te stellen.

⁵ Zie ook de brief van de minister aan de Voorzitter van de Tweede Kamer d.d. 29 maart 2011 betreffende de HEC-rapporten ICT bij de politie.

In dit beheersplan van de minister zal er vanuit worden gegaan dat er door de VtsPN geen nieuwe applicaties meer worden ontwikkeld of andere ICT-projecten worden gestart in opdracht van afzonderlijke korpsen; eventuele nieuwe applicaties/projecten worden alleen nog ontwikkeld onder regie van de CIO en met instemming van de DG Politie i.o., die per 1 mei verantwoordelijk wordt voor de VtsPN. Bestaande taken van de VtsPN worden afgebouwd of te gelegener tijd overgedragen aan het PDC. De VtsPN krijgt geen nieuwe taken meer. Eerst nadat is vastgesteld dat de resterende VtsPN-taken voldoende op orde zijn, zullen deze door middel van een verantwoord overgangstraject worden geïncorporeerd in het nieuwe PDC. Vanaf 1 mei zullen de directeur VtsPN en de CIO worden aangestuurd door de DG Politie i.o..

2.8 Politiedienstencentrum (XI)

Het PDC wordt een integraal onderdeel van het landelijk korps. Het PDC zal centrale sturing kennen en voor zover mogelijk/noodzakelijk gedeconcentreerde uitvoering. De kwartiermakende korpsleiding, in casu de kwartiermakend directeur bedrijfsvoering, bepaalt de PIOFACH-ondersteunende diensten en producten die nodig zijn voor de bedrijfsvoering van de regionale eenheden en de landelijke eenheid of eenheden. Er zullen plannen worden gemaakt voor een efficiënte inrichting en organisatie van ondersteunende diensten en een adequaat niveau van dienstverlening. De kwartiermakerfunctie PDC wordt vooralsnog uitgevoerd door de kwartiermakend directeur bedrijfsvoering.

Van meet af aan wordt gewerkt aan het dienstverleningsmodel, het organisatie- en sturingsconcept van het PDC, de inrichting van PIOFAH-taken binnen of buiten het PDC en het transitiepad. Als basis dienen de verschillende studies en business cases die zijn opgesteld⁶. Uiterlijk in de zomer van 2011 wordt een business case afgerond betreffende de communicatiefunctie binnen de nationale politie. In dezelfde periode is een business case vastgoed gereed. Voorts wordt in samenwerking met de Politieacademie in 2011 een business case voor de onderwijsfunctie afgerond (zie hieronder). Dit alles moet leiden tot een integraal binnen het landelijk korps passend ondernemingsplan voor het PDC dat eind 2011 gereed is. Per 1 januari 2012 wordt begonnen met de daadwerkelijke opbouw van het PDC. Voor zover mogelijk wordt daarmee op enkele onderdelen al eerder begonnen.

2.9 Personeel (VII)

De vorming van de nationale politie zal consequenties hebben voor bepaalde functionarissen binnen de politieorganisatie, zowel in bedrijfsvoerings- als in managementfuncties. Het topmanagement wordt teruggebracht van ca. 100 naar ca. 30 fte. Daarnaast betreft het ca. 2000 fte in bedrijfsvoeringsfuncties⁷. Naar deze doelgroepen zal tijdens de uitvoering van het programma vanzelfsprekend extra aandacht uitgaan. Uitgangspunt is dat het met de politievakorganisaties afgestemde Landelijk Sociaal Statuut voldoende waarborgen biedt voor alle komende reorganisaties. Er zal aanvullend beleid worden opgesteld door de ABD-Politietop voor personen wier managementfunctie komt te vervallen of verandert door de bestelwijziging.

In de CAO voor de sector politie 2008-2010 zijn afspraken gemaakt over de vernieuwing van de functiewaardering binnen de sector: het Landelijk Functiegebouw Nederlandse Politie (LFNP). Een van de doelen is om interne mobiliteit gemakkelijker te maken. Gevolg is dat het aantal verschillende functies bij de politie wordt teruggebracht van ruim 7000 naar circa 100. Zo spoedig mogelijk na 31 maart heeft elke medewerker van zijn korps een brief gekregen waarin zijn actuele functie⁸ vermeld staat. In de maand mei zal besluitvorming in het KBB plaats moeten vinden over een gewaardeerd LFNP. Het is de

⁶ De feasibility study uit 2009 en de business cases voor ICT, inkoop, de HRM-functie en de financiële functie uit 2010. Verder wordt de business case naar een systeem voor enterprise resource planning benut.

⁷ Dit aantal is exclusief de personele gevolgen van de nog op te stellen business cases communicatie en huisvesting.

⁸ Dit betreft nog niet een functie conform het LFNP.

bedoeling dat per 31 december 2011 alle politiemedewerkers hun definitieve LFNP functieomschrijving toegewezen hebben gekregen. Dit definieert de startpositie en van daaruit volgt de plaatsing binnen de nieuwe nationale politieorganisatie op basis van de door de kwartiermaker nationale politie op te stellen organisatie- en formatievoorstellen.

De formele medezeggenschap ligt tot aan inwerkingtreding van de nieuwe Politiewet bij de regionale ondernemingsraden. Op landelijk niveau bestaat een informeel gremium: de Centrale Ondernemingsraad in oprichting (COR i.o.). Bij de vorming van de nationale politie spreekt de kwartiermaker nationale politie periodiek met de COR i.o.. In het voorjaar ontwerpt het ministerie in afstemming met het veld een structuur voor medezeggenschap tijdens de transitiefase en medio dit jaar wordt er een protocol overeengekomen tussen de minister en de COR i.o. waarin wordt vastgelegd welke zaken krachtens de Wet op de Ondernemingsraden behandeld worden met de COR i.o.. De kwartiermaker nationale politie zal de opdracht krijgen om, in overleg met de COR i.o., een voorstel te doen betreffende medezeggenschap in de nieuwe politieorganisatie. De medezeggenschap zal vanaf de start van de nationale politie de zeggenschap moeten kunnen volgen. Zo snel mogelijk - en voor inwerkingtreding van de nieuwe Politiewet - vinden hiertoe verkiezingen plaats. De kwartiermaker zal dit in samenwerking met de COR i.o. voorbereiden.

2.10 Werkwijze en wijze van samenwerken (VII)

De nieuwe, nationale politie is meer dan een verandering in structuur. De bestelwijziging zal hand in hand moeten gaan met verandering in werkwijze en wijze van samenwerken (cultuur). De kwartiermaker nationale politie en de andere kwartiermakers zijn, als toekomstige dragers van cultuur binnen de nationale politie, verantwoordelijk voor het op gang brengen van de gewenste verandering. In de profielen en bij de aanwijzing van de kwartiermakers is dit aspect nadrukkelijk meegenomen. De kwartiermaker nationale politie zal een plan van aanpak maken om de gewenste werkwijze en wijze van samenwerken te bereiken, voortbouwend op trajecten als 'Politie in Ontwikkeling' (PiO), de Werkgeversvisie en de Visie op Leiderschap. Het landelijk programma HRM (VtsPN), de ABD-Politietop en de Politieacademie kunnen hem hierbij ondersteunen.

2.11 Onderwijs (VIII)

De Politieacademie is nog niet meegenomen in de Nota van Wijziging betreffende de Politiewet. Het regeerakkoord kondigt ook diverse veranderingen aan in de inrichting van het politieonderwijs. Daarbij dient in 2011 te worden gezien hoe bij opname van de Politieacademie in het politiebestel de onafhankelijke kwaliteit van het politieonderwijs kan worden geborgd. Het Ministerie van Veiligheid en Justitie voert momenteel een onderzoek uit naar de organisatie en financiering van het politieonderwijs. Bij dit onderzoek is de Politieacademie betrokken. In april wordt een principebesluit genomen over de positionering van de Politieacademie binnen het politiebestel. Een in de tweede helft van 2011 op te stellen business case moet antwoord geven op de vraag hoe alle onderwijsactiviteiten die nu in de politiekorpsen en bij de Politieacademie worden uitgevoerd het beste kunnen worden gebundeld vanuit het perspectief dat de politie één landelijke organisatie vormt.

Samenvattend: belangrijke opleveringen tot aan 1 januari 2012

Februari	Transitieafspraken tussen minister, korpsbeheerders en OM	✓
Februari	Nota van Wijziging inzake Politiewet naar RvS, door minister	✓
Maart	Herijkt budgetverdeelsysteem, door minister	✓
Maart	Uitvoeringsprogramma naar Tweede Kamer, door minister	✓
April	Voorstel Invoerings- en Aanpassingswet naar RvS, door minister	
April	Budgetcirculaire (maartcirculaire) naar de korpsen, door minister	
April	Communicatieplan, door ministerie	
April	Principebesluit positionering Politieacademie, door minister	
April	Overdrachtsdocumenten betreffende VtsPN, door korpsbeheerders	
April	Beoordeling van overdrachtsdocumenten VtsPN, door DAD	
April	Quick-scan inzake VtsPN (ICT), door DAD	
April	Plan van aanpak hernieuwde ICT-aanpak, door korpsbeheerders	
April	Opdracht kwartiermaker nationale politie, door minister	
1 mei	Aanwijzing kwartiermaker nationale politie, door minister	
1 mei	Aanwijzing beoogde regioburgemeesters, door minister	
1 mei	Overname VtsPN, door minister	
Mei	Informatiebrief aan alle politieambtenaren, door minister	
Mei	Structuur voor medezeggenschap tijdens transitiefase, door ministerie	
Mei	Monitoringsystematiek en -instrumentarium, door ministerie	
Mei	Aanwijzing kwartiermakers nationale korpsleiding, door minister	
Mei/juni	Knelpuntenanalyse, door Inspectie OOV	
Juni	Strategische conferentie, door minister	
Juni	Protocol tussen minister en COR i.o. betreffende medezeggenschap	
Juni	Rapport inzake VtsPN (ICT), door Algemene Rekenkamer	
Juni	Beheersplan inzake VtsPN en ICT, door minister	
Juni	Junicirculaire naar de korpsen, door minister	
Juni	Aanwijzing kwartiermakers regionale eenheden en landelijke eenheid/eenheden, door minister	
Juni/juli	Business cases vastgoed en communicatie	
Juni/juli	Oplevering pilot openingsbalans, door ministerie	
Juni/juli	Eerste onderzoek naar de staat van de politie, door Inspectie OOV	
Aug/sep	Business case politieonderwijs	
September	Management- en financieel controlsysteem, door ministerie	
Okt/nov	Definitieve uitwerking proces opstellen regionale beleidsplannen tussen minister, regioburgemeesters/KBB en College van PG's	
November	Strategische conferentie, door minister	
December	Inrichtings- en realisatieplan, door kwartiermaker nationale politie	
December	Implementatie van LFPN gereed, door korpsen	
December	Medezeggenschap centraal voorbereid, door kwartiermaker nationale politie	
December	Wetsvoorstel inzake politieonderwijs in procedure, door minister	
December	Nota van Wijziging Politiewet gereed voor publicatie in Staatsblad, door minister	
December	Invoerings- en Aanpassingswet gereed voor publicatie, door Minister	
December	Belangrijkste AMVB's en ministeriële regelingen gereed voor publicatie door minister	

3 Realisatie nationale politie

Als de beleidsmatige, wettelijke en bedrijfsvoeringmatige voorwaarden zijn gerealiseerd, gaat de nationale politie per 1 januari 2012 van start. Hieronder wordt een aantal processtappen omschreven. Gaandeweg 2011 zullen de oplevermomenten en daarbij behorende producten in 2012 en 2013 (nader) worden bepaald.

Verandering sturingslijnen, opbouw organisatie

Vanaf 1 januari 2012 worden de sturingslijnen omgezet. Alle nieuw verantwoordelijken zijn benoemd of aangewezen en sturen de politieorganisatie volgens de nieuwe bevoegdheden aan. Vervolgens bouwen de nieuw verantwoordelijken op basis van het inrichtings- en realisatieplan van de kwartiermaker nationale politie fasegewijs de nieuwe organisatie op. Daarbij worden eerst de topstructuur en de ondersteunende diensten aangepast, in 2012 de bovenregionale taken herschikt en in 2013, waar nodig, de districten en basiseenheden aangepast. De operationalisering van de bedrijfsvoering in het PDC – en daarmee het realiseren van besparingen (zie 4.3) – zal doorlopen tot na 2013.

Politiedienstencentrum

Het PDC werkt geleidelijk toe naar een passend dienstverleningsconcept en niveau van dienstverlening aan de regionale en landelijke eenheden op basis van een producten- en dienstencatalogus. De kaders komen van het ministerie en van de leiding van het nationale korps. Een belangrijke factor voor het succes van het PDC is de mate waarin het PDC gezamenlijk met de verschillende eenheden van het landelijke korps in staat zal zijn om een adequaat niveau van dienstverlening te bieden gedurende de realisatiefase. Meer gestandaardiseerde werkwijzen en meer homogeniteit bij de PIOFACH-ondersteuning zijn hierbij essentieel. Zoals opgemerkt, zullen de op 1 januari 2012 resterende VtsPN-taken pas nadat is vastgesteld dat zij op orde zijn in een overgangstraject worden geïncorporeerd in het PDC.

Personeel

In 2012 worden de definitieve organisatie- en formatierapporten gemaakt voor de landelijke en regionale delen van de nationale politie. Van meet af aan moet de COR de zeggenschap goed kunnen volgen. Ook zullen de plannen van de kwartiermaker nationale politie op het terrein van werkwijze en wijze van samenwerken vanaf de start gevolg krijgen. Personeel is de belangrijkste bouwsteen van een goed functionerende politie. Om te allen tijde te kunnen beschikken over de juiste hoeveelheid personeel van de juiste kwaliteit zal binnen de nationale politie een centrale personeelsstrategie gevoerd worden. Hiertoe wordt een integraal model voor strategische personeelsplanning ontwikkeld dat begin 2012 gereed is.

Bekostiging, control, toezicht en monitoring

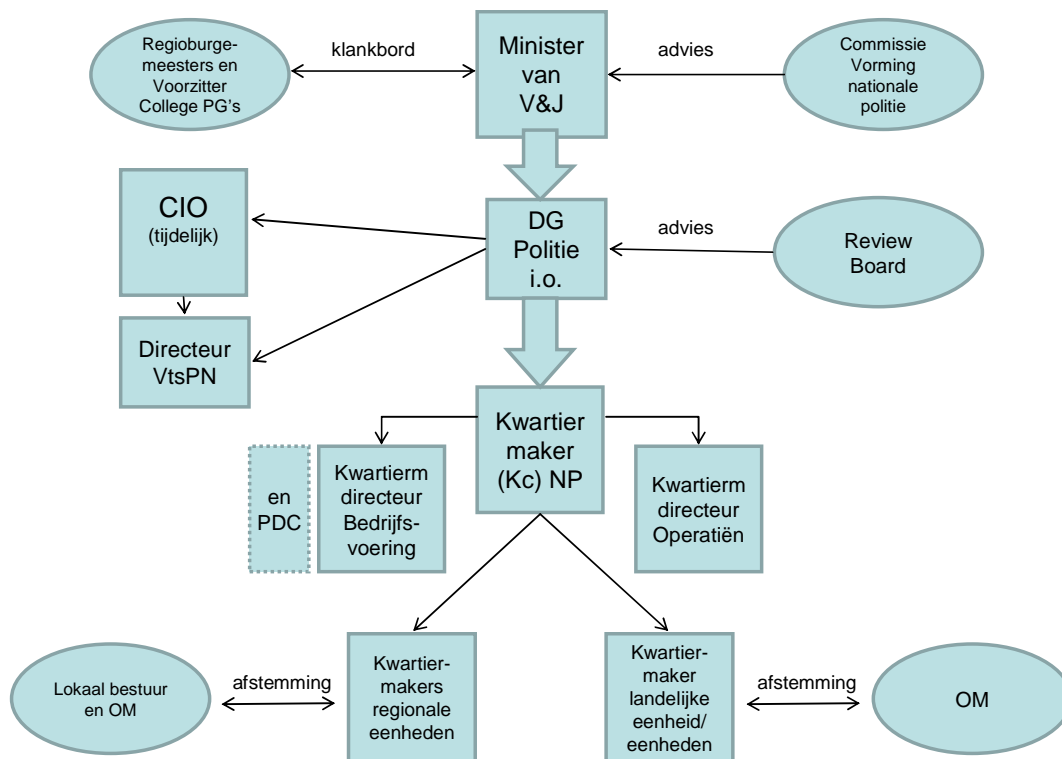
In 2012 zal het ministerie namens de minister monitoren op de transitiekosten zoals die eind 2011 door de kwartiermaker nationale politie zijn vastgelegd in zijn bestedingsplan. Tevens houdt het ministerie toezicht op de uitvoering van de begroting nationale politie en monitort het ministerie, door middel van het management informatiesysteem, de uitvoering van het beleid en beheer door de nationale politie. Belangrijke input voor het beheer is, financieel gezien, het medio 2012 vaststellen van de openingsbalans, stand 1 januari 2012.

Wet- en regelgeving

Op het gebied van wetgeving zal in 2012 nog gewerkt worden aan het wetsvoorstel inzake het politieonderwijs en een verzamelwet. De bedoeling is dat beide begin 2013 in het Staatsblad worden gepubliceerd. Voorts zal in 2012 – en ook in 2013 – nog lagere regelgeving worden opgesteld.

4 Programmaorganisatie

Organigram 1 mei 2011 tot 1 januari 2012

4.1 Opdrachtgever en opdrachtnemer

De minister van Veiligheid en Justitie is opdrachtgever voor de vorming van de nationale politie. De minister geeft de opdrachten en stelt de kaders en voorwaarden vast. Hij besluit over iedere volgende stap in het proces en waakt er hierbij voor dat geen onomkeerbare stappen worden gezet tot de wettelijke basis voor de nationale politie een feit is.

De DG Politie i.o. is tot aan de benoeming van de landelijk korpschef verantwoordelijk voor de vorming van de nationale politie en legt daarover verantwoording af aan de minister. Als gemandateerd opdrachtgever van de kwartiermaker nationale politie voorziet hij in de opdrachten, kaders en voorwaarden, monitort hij de resultaten van de kwartiermaker en let hij op de samenhang tussen de producten die de kwartiermaker oplevert en de producten die door het ministerie worden gemaakt. Hij bewaakt het volledige traject van de vorming van de nationale politie. De kwartiermaker nationale politie legt verantwoording af aan de DG. Ook de CIO en de directeur VtsPN leggen verantwoording aan de DG af.

De kwartiermaker nationale politie geeft in de rol van opdrachtnemer uitvoering aan de hem verstrekte totaalopdracht. Hij geeft daartoe leiding aan de andere kwartiermakers.

4.2 Sturing

Opdrachtgever-opdrachtnemer overleggen

De minister heeft vanaf mei periodiek overleg met de DG Politie i.o. over de voortgang. De kwartiermaker nationale politie neemt deel aan dit overleg. In de opdracht aan de kwartiermaker wordt een aantal oplevermomenten opgenomen tussen mei en 31 december 2011 dat bepalend is voor de agenda van dit overleg.

De DG Politie i.o. heeft tweewekelijks overleg met de kwartiermaker nationale politie over de uitvoering van diens opdracht. Afhankelijk van de agendapunten nemen andere kwartiermakers, de CIO en/of de directeur VtsPN hieraan deel danwel vinden afzonderlijke sturingsoverleggen met laatstgenoemden plaats.

Overleg minister – regioburgemeesters en voorzitter College PG's

Zoals opgenomen in de Transitieafspraken, functioneert het dagelijks bestuur van het KBB tot 1 mei als klankbordgroep voor de minister voor onderwerpen die de nationale politie betreffen. De minister zal vanaf mei periodiek overleg voeren met (een afvaardiging van) de (beoogde) regioburgemeesters en de voorzitter van het College van procureurs-generaal over de vorming van de nationale politie. Dit vormt tevens de opmaat naar het overleg dat de minister in de toekomst op grond van de nieuwe Politiewet, tezamen met de landelijk korpschef, periodiek met hen zal voeren over de taakuitvoering door en het beheer ten aanzien van de politie.

Commissie Vorming Nationale Politie

Vanaf 1 mei 2011 tot naar verwachting eind 2012 zal de minister geadviseerd worden door een commissie die de vorming van de nationale politie monitort en begeleidt. Deze commissie wordt voorgezeten door de secretaris-generaal van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Deelnemers zijn de DG Politie i.o., een vertegenwoordiger van de beoogde regioburgemeesters, de voorzitter van het College van procureurs-generaal, de DG Rijksbegroting en de kwartiermaker nationale politie. Op uitnodiging van de voorzitter kunnen anderen aan dit overleg deelnemen. Na de inwerkingtreding van de nieuwe Politiewet participeert de landelijk korpschef in dit overleg.

Review board

De DG Politie i.o. laat zich gedurende het traject adviseren door een gezelschap van deskundigen die op operationeel, bestuurlijk en/of wetenschappelijk terrein grote ervaring en kennis hebben van soortgelijke verandertrajecten.

Centraal Georganiseerd Overleg Politie (CGOP)

In het CGOP, het reguliere overleg tussen (vertegenwoordiging van) de minister en de landelijke politievakbonden, zal de vorming van de nationale politie en de consequenties daarvan voor de politiemedewerker een terugkerend agendapunt zijn. Zoals toegelicht in 2.9, overlegt de kwartiermaker nationale politie met de COR i.o.

Rapportage

Halfjaarlijks wordt aan de Tweede Kamer gerapporteerd over de voortgang in de vorming en opbouw van de nationale politie. De eerste voortgangsrapportage zal medio oktober aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

4.3 Financiën

In het regeerakkoord wordt voor de jaren 2011 en 2012 € 130 mln. beschikbaar gesteld voor de vorming van de nationale politie. Daarnaast is er € 100 mln. beschikbaar voor de vorming van het PDC. Beide budgetten zullen in tranches beschikbaar zijn.

De basis voor deze uitgaven (investeringskosten) is gelegd in de eerdergenoemde business cases op het terrein van bedrijfsvoering. Zoals blijkt uit het regeerakkoord, zal de vorming van de nationale politie (door de bundeling van bedrijfsvoering) leiden tot besparingen: € 30 mln. in 2013, € 50 mln. in 2014, € 80 mln. in 2015 en € 230 miljoen structureel in latere jaren.

De kwartiermakers zullen eind 2011 als onderdeel van hun plannen een bestedingsplan opstellen. Hiervoor zal de DG Politie i.o. onder meer de volgende kaders meegeven:

- financiële dekking geschiedt vanuit de geplande besparingen uit de business cases en de reservering voor het PDC op de begroting van Veiligheid en Justitie;
- er dienen zo min mogelijk extra fricties (kosten) te worden veroorzaakt;
- er mogen geen overschrijdingen plaatsvinden zonder toestemming van de minister;
- de realisatie van de nationale politie en het PDC geschiedt gefaseerd. Dat dient tot uiting te komen in het bestedingsplan.

Te verwachten transactiekosten zullen liggen op terreinen als: opleiding en vorming, verplaatsing en afvloeiing van medewerkers, ICT-systemen/toepassingen, het inrichten van managementrapportages, standaardisatie van data, verhuis- en inrichtingskosten en kosten om te komen tot tien regio's. Met betrekking tot de ICT-portefeuille wordt specifiek gekeken naar het budget en het vermogen van de VtsPN

Het ministerie heeft binnen haar begroting een afzonderlijk, beperkt programmaproject voor de vorming van de nationale politie. Dit budget zal onder andere worden aangewend voor de financiering van de huisvesting van kwartiermakers, communicatie, strategische conferenties en onvermijdelijke personeelskosten.

Nauw verweven met de vorming van de nationale politie is in het regeerakkoord opgenomen de structurele intensivering in de sterkte van de politie. Hiervoor is een bedrag van € 300 mln. oplopend naar € 370 mln. beschikbaar. Met deze intensivering is een operationele sterkte van 49.500 fte structureel betaalbaar.

4.4 Communicatie (IV)

Met de partners in het veld wordt afgestemd over de wijze van communicatie over de ontwikkelingen in de vorming van de nationale politie, gericht op hun achterban. Zij zijn daarvoor de aangewezen partijen, en zullen hun informatie grotendeels van het ministerie moeten verkrijgen. Hiervoor wordt een samenwerkingsstructuur opgezet.

Er is een communicatiestrategie opgesteld, die aangeeft wat de beste manier van communiceren is richting de verschillende belanghebbenden en betrokkenen bij dit veranderproces. Tevens is begonnen met de verspreiding van digitale nieuwsbrieven en er zijn informatiedossiers op www.rijksoverheid.nl geplaatst. Een informatiebrief van de minister aan alle politieambtenaren wordt voorbereid met de bedoeling deze in de maand mei te verzenden.

Ter voorbereiding op de komst van de kwartiermaker nationale politie worden scenario's uitgewerkt voor zijn ondersteuning op het terrein van communicatie. De communicatieactiviteiten van de kwartiermaker zullen vanaf mei - in nauwe afstemming

met het ministerie - met name gericht zijn op het geven van een 'gezicht' aan de organisatie en het uitdragen van een eenduidige boodschap over de nationale politie.

Voor de zomer en in het najaar organiseert de minister een strategische conferentie. De eerste zal zich richten op de voorbereiding op de realisatie van het nieuwe bestel; de tweede zal in het teken staan van het moment waarop het voorbereidingstraject zich dan bevindt: de vooravond van de start van de nationale politie. Verder zullen er specifieke bijeenkomsten plaatsvinden, op initiatief van zowel het ministerie als de kwartiermaker.

Eind 2011 wordt met de kwartiermaker nationale politie een plan opgesteld hoe de communicatie georganiseerd en geregeld moet zijn in de realisatiefase, de fase waarin de medewerkers van de politieorganisatie concreet met de veranderingen geconfronteerd zullen worden.

5 Risicoanalyse en -beheersing

Met de kennis van dit moment worden hieronder de risico's benoemd, alsmede de beheersmaatregelen die daarvoor zijn getroffen of zijn voorzien.

Draagvlak

Risico	Afnemend draagvlak binnen de politieorganisatie en/of bij de gezagdragers
Impact	Groot
Beheersmaatregel	Het huidige vertrouwen uitbouwen door openheid - bijvoorbeeld over de reductie van managementfuncties en functies in de bedrijfsvoering - en door verwachtingenmanagement. Ook wordt het veld betrokken bij de gedachte- en planvorming.

Sturing en organisatie

Risico	Initiatieven die afbreuk doen aan de centrale regie op de vorming van de nationale politie.
Impact	Matig
Beheersmaatregelen	<ol style="list-style-type: none"> 1) De minister onderhoudt nauwe contacten met de (regio)burgemeesters en het OM over de toepassing van de nieuwe instrumenten die de wetgever hen toebedeelt in een overigens ongewijzigde gezagsrol; 2) er vindt nauwe afstemming met de korpsen plaats, om ervoor te zorgen dat goede initiatieven tot samenwerking ter voorbereiding op de nationale politie gelijk oplopen met de stappen in het centrale programma van de vorming van de nationale politie; 3) verscherpt toezicht vanuit de minister op diverse fronten (financieel, reorganisaties etc.).

Risico	Onduidelijkheid over wie verantwoordelijk is voor de lopende (going concern) zaken betreffende de politie en wie verantwoordelijk is voor de vorming van de nationale politie.
Impact	Groot
Beheersmaatregelen	<ol style="list-style-type: none"> 1) De scheiding van de verantwoordelijkheden tijdens de transitiefase is vastgelegd in de Transitieafspraken; 2) de minister heeft zijn verantwoordelijkheid voor de naleving van deze afspraken nader vorm gegeven in de programmaorganisatie (4.1 en 4.2); 3) er wordt voor gewaakt dat de aanwijzing van

	<p>kwartiermakers niet ten koste gaat van de personele capaciteit die nodig is voor de sturing op going concern;</p> <p>4) nadere uitwerking van de verantwoordelijkheid van de kwartiermakers en de verantwoordelijkheid van degenen die in de dagelijkse praktijk op going concern sturen.</p>
--	--

Risico	De nieuwe beleidscyclus zoals opgenomen in de nieuwe Politiewet raakt onvoldoende ingebed.
Impact	Groot
Beheersmaatregel	Een programma of project gericht op 'lokale besturing', waarin de beoogde regioburgemeesters, de burgemeesters (NGB), gemeenten (VNG), het OM en de Ministeries van BZK en Veiligheid en Justitie samen optrekken.

Risico	Politieprestaties lopen terug door het beslag dat het verandertraject op de politieorganisatie legt.
Impact	Groot
Beheersmaatregelen	<ol style="list-style-type: none"> 1) Snelheid houden in de vorming van de nationale politie; 2) een gefaseerde benadering, waarbij de basiseenheden (zo lang mogelijk) onaangeroerd blijven en andere onderdelen juist snel en in zo kort mogelijk tijdsbestek aangepakt worden; 3) tegelijkertijd in de staande organisatie maatregelen doorvoeren die de slagkracht van de politie vergroten.

Risico	Tegenvallende effecten van trajecten als het op orde brengen van de ICT portefeuille op de vorming van de nationale politie, en vice versa.
Impact	Groot
Beheersmaatregelen	<ol style="list-style-type: none"> 1) Voortdurend nauwe verbinding houden tussen de vorming van de nationale politie en going concern activiteiten, zowel qua timing als qua inhoud; 2) goede afstemming tussen 'vraag' (wat heeft de politieorganisatie nodig) en 'aanbod' van producten en diensten; en 3) een beheersplan inzake ICT en VtsPN (2.7).

Tijd

Risico	Niet halen van de planning(en)
Impact	Groot
Beheersmaatregel	Nauwlettende sturing door de DG Politie i.o. op de geplande opleveringen in de vorming van de nationale politie, alsmede op de plannings geldend voor de aanverwante trajecten.

Financiën

Risico	Achterblijven in de realisatie van het begrotingsvoornemen en in het verteren van het eigen vermogen in de periode tot inwerkingtreding van de nieuwe Politiewet
Impact	Groot
Beheersmaatregelen	<p>In de Transitieafspraken is afgesproken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Er worden geen investeringen aangegaan waarvan de

	<p>bedragen niet in de begrotingen 2011 (inclusief meerjarenraming) zijn opgenomen. Er worden geen verplichtingen aangegaan voor investeringen in 2012 en later zonder voorafgaande goedkeuring door de minister;</p> <p>2) De minister krijgt en beoordeelt 4- en 8-maandsrapportages over de realisatiecijfers regiokorpsen 2011;</p> <p>3) Review van de jaarrekeningen van de regionale korpsen, VtsPN en KLPD 2010.</p>
--	--

Risico	Ingecalculeerde besparingen op bedrijfsvoering worden niet tijdig gerealiseerd door vertraging in de realisatie van het PDC
Impact	Groot
Beheersmaatregelen	<p>1) Strakke sturing door de DG Politie cq. (vanaf 1 januari 2012) door de landelijke korpschef.</p> <p>2) In de Transitieafspraken is afgesproken om vacatures in de niet-operationele niet te vervullen dan wel te vervullen met een tijdelijk contract.</p>